

Regeringskansliet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande angående promemorian Ytterligare steg för ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet

Yttrande

Länsstyrelsen anser i huvudsak att föreslagna förändringar är bra och att de bör genomföras. Länsstyrelsen konstaterar dock att föreslagna förändringar kommer att medföra ökad arbetsbelastning för länsstyrelsen och att denna ökade arbetsbelastning, utöver med avgifter, även bör finansieras via en ökning av länsstyrelsens ramanslag.

Länsstyrelsen utvecklar sina synpunkter under respektive rubrik nedan.

6.1 Vattenverksamheter, Krav på beslut i frågan om betydande miljöpåverkan med mera

Länsstyrelsen är positiv alternativt har inga synpunkter kopplat till föreslagna förändringar kopplat till 11 kap miljöbalken. Länsstyrelsen vill framföra nedanstående:

Länsstyrelsen konstaterar att förslaget innebär att det i varje ärende om anmäld åtgärd/verksamhet ska fattas beslut om anmälan kan antas medföra betydande eller icke betydande miljöpåverkan utifrån kriterierna i miljöbedömningsförordningen. Länsstyrelsen bedömer att detta innebär att handläggningen blir lite mer komplicerad och kommer ta lite längre tid än idag. Länsstyrelsen anser dock att förändringen är bra eftersom det kommer ställa krav på ökad tydlighet i besluten.

Vidare föreslås att den fasta avgiften för anmälan om vattenverksamhet ersätts av timtaxan för tillsyn av vattenverksamhet. Länsstyrelsen bedömer att detta innebär ökad administration och troligen ökande kostnader för den enskilde jämfört med i dag. Länsstyrelsen anser dock att det utifrån

rättvisesynpunkt är rimligt att avgiften blir mer differentierad än idag. Det vill säga att kostnaderna för den enskilde anpassas till anmälningskomplexitet och hur pass komplett anmälan är från början.

Det föreslås också att vattenuttag över en viss storlek för annat än bevattning vid jordbruksfastigheter (som idag är undantagna krav på tillstånd/anmälan enligt 11 kapitlet 11 § miljöbalken) ska bli anmälningspliktiga. Länsstyrelsen bedömer att detta innebär att ett antal gårdar med många djur behöver anmäla sitt uttag av vatten för i huvudsak dricksvatten till djuren. Det borde med hänvisningen till volymsgränsen för anmälningsplikten inte handla om mer än högst ett tiotal gårdar i länet. Det är dock osäker hur många som berörs då länsstyrelsen idag inte har tillgång till uppgifter om vattenuttagen vid gårdar med djurhållning. Även denna ändring bedöms komma medföra viss ökad arbetsbörda för länsstyrelsen. Det bedöms också öka kostnader och den administrativa bördan något för de enskilda jordbrukare som berörs.

Eftersom dessa uttag skulle kunna ha stor betydelse för miljön och angränsande fastigheter anser länsstyrelsen dock att det är det positivt med en anmälningsplikt för att få viss kontroll på och kunskap om dessa uttag.

6.2 Jordbruksverksamheter, skogsbruksverksamheter, hetvattenanläggningar och starkströmsluftledningar. En ny anmälningsplikt enligt 12 kap miljöbalken bör införas med mera

Länsstyrelsen är i huvudsak positiv alternativt har inga synpunkter kopplat till föreslagna förändringar kopplat till 12 kap miljöbalken. Länsstyrelsen vill framföra nedanstående:

Länsstyrelsen bedömer att föreslagna förändringar kommer att medföra en ökad arbetsbelastning på länsstyrelsen. Detta dels eftersom alla länsstyrelsen kopplat till alla anmälningsärenden enligt 12 kap. miljöbalken ska fatta beslut om verksamheten eller åtgärden medför betydande miljöpåverkan eller inte, dels eftersom länsstyrelsen blir tillståndsmyndighet enligt 12 kap miljöbalken i det fall verksamheten eller åtgärden medför betydande miljöpåverkan, och dels eftersom länsstyrelsen bedömer att tillkommande anmälningsärenden kräver större arbetsinsats jämfört med ett 12 kap 6 § samrådsärende.

Länsstyrelsens uppfattning är att länsstyrelsen har förutsättningar för att lösa arbetsuppgifterna på ett bra sätt. Överlag ställer sig länsstyrelsen positiv till förändringarna. Länsstyrelsen har dock synpunkter på finansieringen av arbetet, där detaljer framgår i slutet av detta yttrande.

Konkret kopplat till förslagen anser länsstyrelsen att solcellsparker med en yta över 5000 m² bör pekas ut som en av de verksamheter som bör omfattas av anmälningsplikten. Länsstyrelsen anser också att det bör införas en tillståndsplikt enligt 9 kapitlet miljöbalken för solcellsparker på en yta större än 100 000 m².

Motivering solcellsparker

Det finns stora behov av att anpassa lagstiftningen för att underlätta för handläggningen av markbaserade solcellsanläggningar. Detta har påpekats ett flertal gånger, särskilt från sydligare län. Det skulle även underlätta det nationella arbetet med markbaserade solcellsanläggningar då det blir avsevärt enklare att finna nationellt gemensamma riktlinjer i komplicerade handläggningar. Därför är det önskvärt att markbaserade solcellsanläggningar tas med som en av de verksamheter som föreslås omfattas av de nya bestämmelserna om ny anmälningsplikt enligt 12 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen kan konstatera att avskogning av mark på ett område större än 5000 kvadratmeter i syfte att ändra markanvändningen föreslås omfattas av anmälningsplikten. Detta innebär att solcellsparker över 5 000 kvm som planeras på skogsmark tydligt skulle omfattas av anmälningsplikten. Det är dock inte lika tydligt hur solcellsparker på annan typ av mark ska hanteras, till exempel solcellsparker på planlagd mark och mark för jordbruksändamål. Länsstyrelsen föreslår därför att lagstiftningen förtydligas på så sätt att det skrivs ut i lagtext att solcellsparker över 5000 kvm på all typ av mark ska vara anmälningspliktiga enligt 12 kap miljöbalken.

Vad gäller solcellsparker som tar större markområden i anspråk ser länsstyrelsen behov av tillståndsprövning enligt 9 kap miljöbalken, d.v.s. att det läggs till en prövningspunkt i miljöprövningsförordningen för detta. Detta eftersom det är sannolikt att större solcellsparker påverkar till exempel naturvärden, kulturmiljövärden, friluftslivsvärden och växt- och djurarter på det sätt att det är lämpligt att verksamheten pekas ut i miljöprövningsförordningen som en tillståndspliktig verksamhet. Länsstyrelsen anser att det är lämpligt att gränsen för tillståndsplikt i miljöprövningsförordningen till 100000 kvm.

6.3 Miljöfarliga verksamheter som anmäls eller tillståndsprövas enligt 9 kap. miljöbalken

Länsstyrelsen är positiv gällande föreslagna förändringar kopplat till miljöfarlig verksamhet. Länsstyrelsen vill framföra nedanstående:

Länsstyrelsen konstaterar att bestämmelsen om när en anmälningsskyldig verksamhet får påbörjas föreslås ändras på så sätt att om tillsynsmyndigheten förelägger den som har gjort anmälan att avhjälpa en brist i anmälan inom fyra veckor från den dag då anmälan kom in, ska tidsfristen för när verksamheten tidigast får påbörjas räknas från den dag då bristen avhjälpes.

Länsstyrelsen anser att detta är en mycket positiv förändring. Så som det är nu måste tillsynsmyndigheten förbjuda en anmälningsskyldig verksamhet eller förändring i det fall kompletteringar behövs som är nödvändiga för att avgöra om verksamheten eller åtgärden, dels kan hanteras inom ramen för ett anmälningsärende och/eller dels är tillåtlig. Länsstyrelsen bedömer att föreslagna förändring minskar den administrativa bördan för tillsynsmyndigheten i och med att beslut om förbud inte behöver fattas. Det är också positivt för verksamhetsutövaren i och med att denne vet vilken tid tillsynsmyndigheten har på sig att avgöra om kompletteringar är nödvändiga.

Vad gäller föreslagna förändringar i miljöprövningsförordningen att tillståndspflicht för anläggning för framställning av pappersmassa bör även omfatta framställning av annan massa, ny prövningspunkt för metallbearbetning för sprängmedel och att ordet plast ska förtydligas, har länsstyrelsen inga särskilda synpunkter på dessa. Länsstyrelsen anser att föreslagna tillägg och förtydliganden är bra eftersom det fångar upp sådant som tidigare varit lite otydligt.

Ökad arbetsbelastning för länsstyrelsen

Länsstyrelsen konstaterar att förslagen i denna promemoria medför ökad arbetsbörda för länsstyrelsen. Detta främst när det gäller hanteringen av anmälnings- och tillståndsärenden enligt miljöbalken.

Promemorian anger att:

De ökade arbetsuppgifterna till följd av att länsstyrelserna blir tillståndsmyndigheter enligt 12 kap. miljöbalken, samt den ökning av anmälningsärenden som bedöms uppstå till följd av förslagen, medför ett behov av viss resursförstärkning på länsstyrelserna. Det är svårt

att avgöra hur mycket extra resurser som krävs. Bestämmelserna i miljöbalken om avgift för tillsyn och prövning bygger på principen om att förorenaren ska betala. Avgiften ska täcka myndigheternas kostnad för handläggning av ärendet så att skattemedel inte behöver användas. Genom de förändringar av avgifterna som föreslås bedöms avgifterna motsvara kostnaden för myndigheternas arbete. Ändringarna kommer därför inte att påverka statsbudgeten.

Länsstyrelsen delar promemorians slutsats att förslagen medför ett behov av resursförstärkning på länsstyrelsen. Länsstyrelsen delar dock inte slutsatsen att avgifterna som föreslås bedöms motsvara kostnaden för myndighetens arbete. Länsstyrelsens uppfattning är att avgifter sällan fullt ut täcker kostnaderna för nedlagt arbete. Detta gäller särskilt timavgifter och avgifter som riktar sig mot privatpersoner eller mindre företag, för vilka enligt länsstyrelsen det är troligt att en stor del av föreslagna förändringar berör. I ett initialt skede efter att förändringarna genomförts är det också troligt att länsstyrelsen behöver lägga extra tid innan handläggningen effektiviserats så långt som möjligt.

För anmälningspliktiga 12 kap ärenden föreslås till exempel en fast avgift om 4600 kr i det fall anmälan ej bedöms medföra betydande miljöpåverkan. Avgiften motsvarar några timmars handläggningstid utifrån av länsstyrelsen bedömd faktiskt kostnad per timme. Länsstyrelsen bedömer att denna avgift kan vara tillräcklig för en del ärenden som kan hanteras enkelt. För mer omfattande ärenden och/eller ärenden där kompletteringar eller remittering är nödvändig bedöms avgiften dock inte som tillräcklig. Länsstyrelsen bedömer att 4600 kr för majoriteten av anmälningsärendena inte kommer vara tillräckligt för att täcka kostnaderna.

Det kan också konstateras att för anmälningspliktig vattenverksamhet föreslås timavgift tas ut enligt förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Enligt denna ska en avgift om 800 kronor per timmes handläggningstid tas ut. Det är länsstyrelsens uppfattning att en timtaxa om 800 kr per timmes handläggningstid långt ifrån täcker de kostnader länsstyrelsen har för personal, lokaler och overhead. Vid en jämförelse med kommuner som är fria att besluta om egna timtaxor för tillsyn enligt miljöbalken, kan det konstateras att kommuner i princip alltid har högre timtaxor jämfört med länsstyrelsen, ofta mer än 40 % högre. Det kan också konstateras att nu gällande timtaxa enligt förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

inte skrivits upp på mycket lång tid och därmed inte anpassats efter länsstyrelsens kostnadsökningar.

Sammantaget bedömer länsstyrelsen att den ökade arbetsbelastningen för länsstyrelsen inte fullt ut kommer att kunna finansieras via direkta avgifter eller avgifter som återförs via ramanslaget. Länsstyrelsen anser därför att resursförstärkning även bör övervägas via den skattefinansierade delen av ramanslaget.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Magnus Westbergh, för frågor på telefon 010-2251486 eller via e-post Magnus.Westbergh@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 9582-2023 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010 - 225 10 00.

De som medverkat i beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av länsråd Veronica Lauritzsen med miljötillsynshandläggare Magnus Westbergh som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enheten för vattenverksamhet och fiske, enheten för naturskydd och enheten för stöd till landsbygden medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

jonathan.andersson@regeringskansliet.se.